

- (-)

ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ ตำบลวังโดนด จังหวัดจันทบุรี

( )

ศูนย์พัฒนาที่ดินวังโดนด

ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ ตำบลวังโดนด เป็นแหล่งเรียนรู้ การจัดการดินกรด และสร้างเครือข่ายเพื่อผลิตพริกไทยคุณภาพ ของจังหวัดจันทบุรี

(1) อะไรคือลักษณะที่สำคัญหรือคุณลักษณะที่เห็นเด่นชัดของแนวทาง ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ ตำบลวังโดนด จังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดินดิน ดินกรด ดินเสื่อมโทรม เพื่อผลิตพริกไทยคุณภาพ เกษตรกรเจ้าของศูนย์ฯเป็นผู้มีความรู้ และมีความพอกภูมิใจในความสำคัญจากการใช้เทคโนโลยี และมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ที่นำไปสู่ชุมชนข้างเคียง โดยมีแปลงสาธิต ให้เยี่ยมชมดูงาน มีกระบวนการถ่ายทอด และมีความสามารถในการทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยาย

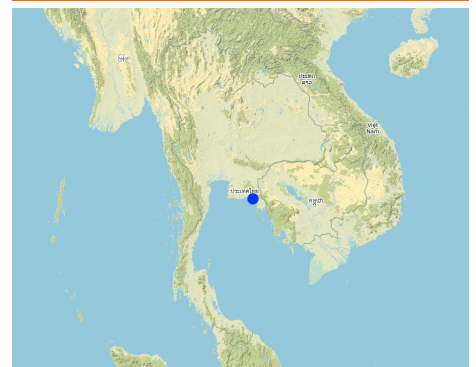
(2) อะไรคือเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของแนวทาง ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ ตำบลวังโดนด จังหวัดจันทบุรี มีเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินกรด ในการผลิตพริกไทยคุณภาพ และเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ปลูกพริกไทย

(3) วิธีการใดที่ถูกเอามาใช้

- ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ยฯ มีวิธีการดำเนินงานประกอบด้วย
1. Technology Transfe-อบรม ดูงาน แลกเปลี่ยน นิทรรศการ สื่อสิ่งพิมพ์
  2. การสร้างNetworking
  3. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
  4. มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น Seedling ,fresh&Dry Peper products
  5. การจัดแสดงผลงานนอกสถานที่ Exhibition
  6. มีการนำเสนอการวิเคราะห์ทางตลาด

r (4) ขั้นตอนของการเอาไปปฏิบัติใช้มีอันไหนบ้าง
ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1 ภาครัฐ โดยหน่วยในพื้นที่ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาคัดเลือก สถานที่และเกษตรกรผู้ประสบผลสำเร็จในการปลูกพริกไทย เป็นศูนย์เรียนรู้ฯ และให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน เช่น ก่อสร้างอาคาร ปังจ้ยผลิต เอกสารวิชาการเผยแพร่ ป้ายโฆษณา ค่าตอบแทน การจัดแสดงนอกสถานที่
2. มีการประชาสัมพันธ์ ศูนย์เรียนรู้ฯ ได้แก่ การติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ การออกแสดงนิทรรศการนอกสถานที่ ถ่ายVDOลงYoutube ออกรายทีวี การเป็นวิทยากร เผยแพร่ผ่านภาครัฐ
- 3 จัดทำแปลงสาธิต ได้แก่ การปรับปรุงดิน การปลูกพริกไทยคุณภาพ ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ
- 4 จัดให้มีการ อบรม ศึกษา ดูงาน เยี่ยมชม โดยหน่วยงานภาครัฐ หรือ เกษตรกรสนใจเข้ามาศึกษาด้วยตนเอง
5. มีการสร้างเครือข่ายผู้ปลูกพริกไทย โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ และเกิดจากกลุ่มเกษตรกรที่เข้ามาศึกษา ดูงานเอง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี การร่วมกันจัดหาปัจจัยผลิต(seedling พริกไทย) ร่วมกันวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการตลาด
6. ภาครัฐให้การสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม/เครือข่ายจากการเรียนรู้ดูงาน เช่น ให้ความรู้จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ปัจจัยการผลิต พาไปศึกษาดูงาน ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพริกไทย

: 35 หมู่. 4 ตำบล.วังโดนด อำเภอ. นายายอาม จังหวัด จันทบุรี, จันทบุรี,

• 10193862.08283, 12.65638

: 2013

:

/

/

- 7 จัดให้มีการจำหน่าย สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น Seedling ผลิตภัณฑ์จากพริกไทย
8. มีการจัดตั้ง ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ร่วมกันผลิตปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก) โดยให้สมาชิกนำวัสดุอินทรีย์ (เช่น วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ซากพืช มูลสัตว์) มาแลกกับปุ๋ยอินทรีย์ที่กลุ่มผลิต
9. พัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ศูนย์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ด้วยการแสวงหาผู้ให้การสนับสนุน โดยการเสนอโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ เช่น การเสนอโครงการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ จาก อบจ.

- (5) ผู้มีส่วนได้เสียมีผู้ใดที่เกี่ยวข้องและบทบาทของบุคคลเหล่านั้นมีอะไรบ้าง
ในการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ มีผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่
- เกษตรกรเจ้าของศูนย์ โดยมีบทบาท บริหารจัดการศูนย์ฯ พัฒนาศูนย์ ถ่ายทอด
  - กลุ่มผู้มาเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ได้แก่ เกษตรกรทั่วไป หมอเดิน นักเรียน/นักศึกษา
  - กลุ่ม/เครือข่ายผู้ปลูกพริกไทย แลกเปลี่ยนรู้ การจัดการด้านการตลาด ชื่อ-ชาย
  - ผู้มีบทบาทให้การสนับสนุน (งบประมาณ การเผยแพร่ การเวทีเรียนรู้ดูงาน) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ อบต อบจ สื่อมวลชน
- (6) สิ่งที่ใช้ที่ดินชอบหรือไม่ชอบเกี่ยวกับแนวทาง
ประเด็นที่ เกษตรกร มีชอบในกระบวนการของศูนย์เรียนรู้ ได้แก่
- การจัดทำศูนย์เรียนรู้ฯ ทำให้เกิด มีแหล่งเรียนรู้ ดูงาน เพื่อศึกษาหาข้อมูลไปแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ
  - ทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพในกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทย เนื่องจากมีเครือข่ายคอยให้คำแนะนำเช่น ทำให้มีข้อมูลการผลิต ข้อมูลตลาด
  - ทำให้เกิดมีสังสรรค์ recreation ทำให้เกิดความสุขในการที่ได้มีโอกาสพบและแลกเปลี่ยน ซึ่งกันและกัน

การศึกษาดูงานการใช้เทคโนโลยีในพื้นที่ (นางสาวปาริชาติ ไผ่ผักแว่น)

สัมภาษณ์การใช้เทคโนโลยีในการปลูกพริกไทย ออกสื่อโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (นางสาวปาริชาติ ไผ่ผักแว่น)

ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ ตำบลวังโดนด จังหัดจันทุรี มีเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินกรด ในการผลิตพริกไทยคุณภาพ และเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ปลูกพริกไทย

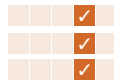
- / / : ไม่เป็นอุปสรรคต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้และการนำเทคโนโลยีไปใช้
- : เกษตรกรที่เห็นความสำคัญของปัญหาในเรื่องดินกรด แม้มีงบประมาณน้อย เกษตรกรจะซื้อปูนโดโลไมท์ใช้เอง โดยสถาบันทางการเงินในพื้นที่พร้อมให้การสนับสนุน
- : สำนักงานเกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอ กรมพัฒนาที่ดิน จัดสรรงบประมาณมาช่วยขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพริกไทย ให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและยั่งยืน (มีการจัดอบรม ศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ และ สนับสนุนปัจจัยการผลิต
- / : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ จัดทำแผนของงบประมาณจากกลุ่มจังหวัด เพื่อช่วยสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทย ที่ประสบปัญหาดินกรดจัด และปัญหาทางการเกษตรอื่น
- ( ): กฎหมายไม่มีข้อบังคับห้ามการใช้ปูนโดโลไมท์ในพื้นที่เกษตร
- : เร่งฟื้นฟูทรัพยากรที่ดิน/ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม
- ( ): ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน
- SLM : องค์ความรู้ในเรื่องการจัดการดินกรดด้วยปูนโดโลไมท์ มีแพร่หลายและตรวจวัดได้ กรมพัฒนาที่ดิน ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน สนับสนุนปูนโดโลไมท์เพื่อปรับปรุงดินกรด จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ และธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ของจังหวัดจันทุรี ร่วมบูรณาการจัดทำโครงการ FTA เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทยในพื้นที่ดินกรด
- ( ) : มีตลาดหรือแหล่งรับซื้อผลผลิตพริกไทยได้ราคาสูง เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกพริกไทยเพิ่มขึ้น
- ( ) : ปูนโดโลไมท์มีราคาแพง และต้องใช้ตามค่าวิเคราะห์ดินจึงจะเห็นผล
- : แรงงานในพื้นที่มีน้อย ส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ

/		
?		
/	เกษตรกร	เห็นความสำคัญของปัญหาดินกรด ต้องมีการปรับปรุงดินกรดก่อนการปลูกพืช
	อบจ และอบต	เป็นผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน งบประมาณ
/	กรมพัฒนาที่ดิน	ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน สนับสนุนปูนโดโลไมท์ จัดตั้งเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และเชิญเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่หมอดินอาสา และเกษตรกรทั่วไป
/ / -	มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี	เชิญคุณภริมา ไปเป็นวิทยากรบรรยายและดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการปรับปรุงดินกรดด้วยปูนมาร์ลในนาข้าว
) (	กรมพัฒนาที่ดิน	คัดเลือกให้เป็นตัวแทนเกษตรกร ร่วมจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการใช้ปูนโดโลไมท์ในการผลิตพริกไทยคุณภาพ ในงานประชุมคณะรัฐมนตรีกลุ่มอาเซียน ประจำปี พ.ศ. 2561 ณ โรงแรมดุสิตธานี พัทยา ทำให้เทคโนโลยีได้รับการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

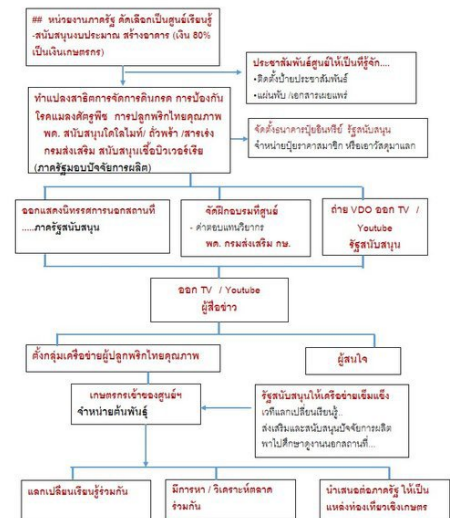
๖

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพริกไทยเพื่อลดผลกระทบการเปิดเสรีทางการค้า (FTA) เป็นโครงการร่วมระหว่าง ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัด และกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการ 2 ปี (2557-2558) โดยมีกิจกรรมการศึกษาในงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ ฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ ตรวจ วิเคราะห์ดิน สนับสนุนปัจจัยการผลิต และพันธุ์พืช จัดทำแปลงสาธิต และตรวจสอบมาตรฐาน GAP รวมทั้งจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

/

เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ดำเนินการ + เจ้าหน้าที่รัฐภายในพื้นที่
เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ดำเนินการ + เจ้าหน้าที่รัฐภายในพื้นที่
เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ดำเนินการ + เจ้าหน้าที่รัฐภายในพื้นที่

: -

SLM

☐	)	(	☐	SLM	)
☒			☒		
☐			☐		
☐			☐		
☐			☐		

☒	/	
☒		( )
☐		
☐		

☒	/	☐
☐		☒
☐		☒
☐		☐

การใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดินในการปรับปรุงบำรุงดิน

เกษตรกรที่สนใจ สามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้ ขอคำแนะนำ จากเกษตรกรเจ้าของเทคโนโลยีได้ ที่ศูนย์เรียนรู้เรื่อง ดิน น้ำ ปุ๋ย และการผลิตพริกไทยคุณภาพ ตำบลวังโดนด อำเภอ นายายอาม จังหวัดจันทบุรี และสอบถามทางโทรศัพท์ หมายเลข 085-2788035

กรมพัฒนาที่ดิน มีการติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะผลการตรวจวิเคราะห์ดิน (ค่า pH)

SLM	กรมพัฒนาที่ดินและกรมส่งเสริม	☒	/
☐ < 2,000	การเกษตร สนับสนุนการสร้างอาคาร	☒	
☒ 2,000-10,000	ศูนย์ฯ ปักจ้ยการผลิต ในการจัดทำ	☒	
☐ 10,000-100,000	แปลงสาธิตแผ่นป้ายเผยแพร่ความ	☐	
☐ 100,000-1,000,000	สำเร็จ ตลอดจนสนับสนุนการจัดตั้ง	☒	
☐ > 1,000,000	ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ในพื้นที่		
Precise annual budget: 9753.0			

กรมพัฒนาที่ดิน ถ่ายทอดความรู้ในการปรับปรุงดินกรด สนับสนุนปูนโดโลไมท์และปักจ้ยการผลิตอื่นๆ สำนักงานเกษตรจังหวัด/ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี สนับสนุนปักจ้ยการผลิต และถ่ายทอดความรู้ภายใต้โครงการ FTA และ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพริกไทย ในจังหวัดจันทบุรีให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและยั่งยืน

13,200	:	☒
100,000	:	☒
ปูนโดโลไมท์ เชื้อจุลินทรีย์ทรีย์สารเร่ง พด.2 กากน้ำตาล และถังหมัก	:	☒
22,800	:	

☐		
☐		
☒		

Editors

Kukiat SOITONG

: 6

2018

Rima Mekdaschi Studer
Pitayakon Limtong
William Critchley

: 18

2021

นางสาวปาริชาติ ไผ่ฝักแว่น (parichat19@hotmail.com) - co-compiler

นายเฉลิมชล ช่างถม (c.changthom@gmail.com) - สนับสนุนปัจจัยการผลิต จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ จัดอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้และสถิติให้แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย

นายบุญชัย กิ่งมณี (-) -

นางสาวกมลคินี (pimg134082@gmail.com) -

นายจรัส เมตตา (-) -

https://qcat.wocat.net/km/wocat/approaches/view/approaches_4247/

SLM

•

•

• :-

• :-

This work is licensed under [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

